

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptiju
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Štev. 24.

V Ptiju v nedeljo dne 30. novembra 1902.

III. letnik.

Sovraštvo.

Vse na tej zemlji je minljivo. List za listom je padel pred kratkim z drevesa, list, ki se je zibal še pred malo meseci na veji, obdan od toplih solnčnih žarkov.

In prišla bode zopet spomlad in zopet bode drevje ozelenelo! Človek je danes vesel, a glej, morda jutri že bode srce, katero je toliko upalo, katero si je toliko žezelelo, vtihnilo na veke. A zopet pridejo drugi ljudje, zopet novi rod. In tako bode šlo naprej.

A glej, vendar čudno je, čeprav na tej zemlji vse tako hitro mine, vendar se vse pregaanja. Preganjanje vidimo v celi naravi! Ako človek samo enkrat stopi, uniči nebroj živalij, ki so prišle slučajno pod njegovo nogo.

Preganajo se živali, ki žive na suhem in tam doli na dnu vode, katera se razprostira mirno pred teboj, tam doli vlada morda ljuti boj za obstanek.

A hujše preganjanje, hujše sovraštvo, kakor med živalimi, najdemo med pametnimi bitji, med ljudmi.

Sosed preganja soseda, prijatelj prijatelja, brat brata! A vendar imamo vsi dovolj prostora na tem

svetu, a vendar skrbi za nas vse eno in isto bitje, katero nas je ustvarilo, naš nebeški oče — Bog.

Zares sovraštvo vlada med nami ljudmi, brezmiselno sovraštvo, sovraštvo, ki je največkrat brez vsakega vzroka.

Sovražijo se posamezniki, sovražijo pa se tudi cele skupine, sovražijo se narodi. Brezmiselnost tega sovraštva, katero dandanes posebno med nami vlada, vam hočemo pojasniti.

Ta je Nemec, drugi Slovenec! Že te dve besede same pomenijo žalibog dandanes velikansko sovraštvo. Zakaj le neki? Ti ne moreš nič zato, da te je rodila slovenska mati in Nemec ne more zato, da je rojen Nemec. „Tako so peli angeljev glasovi, da enega očeta smo sinovi.“ In res je! Vsi ljudje na zemlji smo si bratje in sestre, vsi narodi, vsi jeziki so dani od Boga! Ali ni potem brezmiseln, da sovražiš svojega soseda, s katerim moraš živeti, s katerim se medsebojno podpirata, samo radi tega, ker govori drugi jezik.

Sovraštvo med narodi radi njih govorce je brezmiselna bedarija, in sicer bedarija, katera je nastala v najnovejših časih.

Zakaj pa se pred 50 leti niso sovražili Nemci in Slovenci?

O mladeniču, ki bi bil rad strah poznal.

Konec.

Na poti sliši, da straši v starem gradu. V ta grad se toraj nameni, in se ponudi za hlapca. Ko ga graščak sprejme, pravi mu mladenič, da za plačo ne zahteva drugega, nego da mu pokažejo strah. — „No, pri nas“, pravi graščak, užil ga bodeš še preveč, ako ostaneš!“

Bil je to star grad, o katerem so vedeli ljudje priovedovati silno mnogo.

Zvečer, ko gredo vse iz grada, ostane mladenič sam v njem, da bi videl strah.

Proti polnoči je lačen, gre toraj v kuhinjo, zakuri in pristavi k ognju lonec kaše.

Ko bije ura polnoči, sliši glas: „Oh, padel bodem!“ — Mladenič pogleda kvišku in ko ne zapazi ničesar, pravi: „No, le padi, samo glej, da ne v moj lonec!“ Toliko da izgovori, že pade velika

noga na tla. Mladenič se ne briga mnogo za to, temveč kuha dalje svojo kašo. — Zopet se začuje glas: „Oh padel bodem!“ — „Le padi“, odgovori mladenič, „jaz ti ne branim, le v mojo kašo ne!“ In druga noga pade na tla. Tretjič se zasliši glas: „Oh, padel bodem!“ — „Lé padi, kakor ti je dragó“, odgovori mladenič, in že leži roka na tleh. — Četrtyč se začuje glas: „Oh, padel bodem!“ — „Le padi! reče pogumno mladenič, in druga roka s truplom vred pade na tla. Mladenič je že odstavil kuhanjo kašo od ognja, ko zopet sliši glas: „Oh, padel bodem!“ — „Ne jezi me, pa padi“, odgovori nevoljno mladenič, „sicer ti grem pomagat, da bodeš ložje padel!“ — „Sedaj pade velikanska glava ropotaje na tla, v tem hipu se združijo vsi udje, in velikan se dvigne pred njim.

„Kdo pa si ti?“ vpraša ga mladenič. Ali ko ne dobi odgovora, dene svojo kašo lepo v skledo in jo nese v sobo. Velikan stopa za njim.

Zakaj so živeli tedaj mirno skupaj, a danes pa ne bi mogli?

Odgovor je lahek! Vsako sovraščvo ima mater in sicer tako mater, katera za svojo hčer noč in dan skrbi. Ta mati vsakega sovraščva je **h u j s k a r i j a**.

Pogledimo si Spodnji Štajzar. Ali bi se Nemci in Slovenci sovražili, ako ne bi bilo hujskarije?

Kdo pa jo je povzročil? Žalibog, da moramo priznati, da so to hujskarijo in vso sovraščvo povzročili samo taki ljudje, kateri bi bili morali skrbeti za mir, ker jim je njihov nebeški učenik, naš Zveličar sam ukazal, da morajo skrbeti za mir, žalibog, da so toraj to jezikovno sovraščvo med dvema sosečkima narodoma povzročili apostoli miru — duhovniki.

Toda ne pravi duhovniki, ne, tem ni za hujskarije, ne, pravi duhovniki niso povzročitelji tega sovraščva, povzročili je so in je vedno podpihujejo samo tisti duhovniki, katerim ni za sveto vero, temveč, katerim je samo za njihov žep, to so **k l e r i k a l c i**.

Klerikalci so nam v vsakem oziru škodovali in tudi neizmerno škodo povzročeno od sovraščva med obema narodoma, toraj med Nemci in Slovenci imajo klerikalci na vesti.

Kdo izmed Vas je kedaj slišal, da bi kak sivo-las častivreden s t a r i duhovnik šuntal Slovence proti Nemcu? Nihče! Mladi mlečnezobi kaplani pa, kateri so komaj zapustili šole, kateri ne poznajo življenja, ti Vas vedno in vedno hujskajo, češ „narodnost je v nevarnosti“!

Vso to hujskario, vso to sovraščvo povzročujejo ti mladi gospodeki, a ne iz prepričanja v Vaš prid kmetje, ne, temveč s e b i v prid. Ako se voda skali, potem se dajo v njej ležje ribe loviti. Ti gospodeki kalijo mir med Nemcem in Slovencem samo zaradi tega, da ta povzročeni nemir porabljajo za svoj ž e p, za svojo lastno — čast!

Seveda imajo pri tem gospodeki tudi pomagače in sicer pomagače, kateri so njim jednaki, in ti pomagači, dragi kmet, so — d o h t a r j i. No, da dohtarji niso Tvoji prijatelji, to pa gotovo veš iz lastne skušnje!

Mladenič sede za mizo in je. Velikan, ki doslej ni dal glasu od sebe, oglasi se sedaj, rekoč: „Daj mi nekoliko kaše!“

„Tam je kuhinja in lonec, pa si pojdi kuhat sam, kakor sem si moral jaz, če hočeš jesti; sicer se pa poberi, da me ne razjeziš.

A velikan se ne gane, niti ne zine besedice.

Ko mlatenič pojde kašo in vidi, da velikan še vedno stoji pred njim, pogleda ga srepo, rekoč: „Sedaj se mi pa le izgubi, da grem spat; tod mi ne bodeš razsajal in rogovilil, ker hočem imeti **mir**!“

Velikana razjezijo te besede; zatoraj iztegne roko, da bi prijel mlateniča za vrat; v tem hipu pa prime mlatenič za prižgano svečo in mu jo vtakne pod nos, da velikan takoj odstopi.

„Velik si, in premalo te ni“, pravi mlatenič, „toda veruj mi, da se te kaj malo bojim; in če bodeš dolgo iskal, skoro jo iztakneš!“

Kako pa to ljubi kmetje, da še niste nikd slišali, da bi Vas bili drugi uradniki (beamtni) sodniki in tako dalje k temu sovraščvu prigovarjali da bi Slovence proti Nemcem šuntali?

Zopet samo neizkušeni častihlepni kaplančki njih prijatelji dohtarji! Ta dva stana sta povzročila sovraščvo, ta dva skrbita, da se vedno širi. Škoda trpita Nemec in Slovenec, kmet in mestjan — kompa imajo od tega edino dohtarji in farji.

Ali morda ni res? Samo to sovraščvo je bilo odločilno pri zadnjih deželnozborskih volitvah in ki ima dobiček? Dohtarji in farji! Malo ne sami dohtarji so se zvolili za poslance, ti dohtarji pa svoj pridnim agentom v dolgih černih suknjah tam zunanj na deželi gotovo ne bodejo škodovali!

Mi mislimo, da je to tako jasno, da bi bilo odveč o tem govoriti še dalje. Gotovo bode prispečas, ko bodejo to sprevideli vsi kmetje. Bog daj, da se to nebi zgodilo prepozno!

Našim kmetom.

Spoštuj očeta in mater, tako ti ukazuje božja zapoved, toda ne le božja zapoved, tako ti ukazuje tvoje meso, tvoja kri; pri živali, katera je brez posmeti še ni nihče videl, da bi sovražila tisto bitje, katero jo je spravilo na svet, človek pa pride takdaleč, da povzdigne roko proti svoji materi, proti človeškemu bitju, katero ga je rodilo.

Pred par dnevi se je vršila v Mariboru porotna obravnava proti sinu, kateri je ubil lastno svojo mater. Ali je to mogoče, ali je mogoče, da bi kdo povzdigne roko proti materi, katera edino ljubi odkritosrdno svojega otroka?

Ako so otroci mali, stopajo svoji materi na noge, ako so odrasli, stopajo jej na srce! Z bolečinami je rodila mati otroka, in ko ta odraste, povzdigne velkokrat, posebno med kmeti, rokó proti lastni materi in glej, — mati pa, ki ga je rodila, ona mu odpusti. A vendar pa jo pri takih prizorih boli srce.

Velikan ne odgovori ničesar, temveč se iztegne do police nad vratami in vzame ključ ž nje. „Pojdi na menoj!“ reče mlateniču, in ta stopa za njim.

„Odpri vrata!“ velí velikan.

„O, le odpri jih sam“, odgovori mlatenič, „si jih zadnji zaprl, zato jih tudi prvi odpri!“

Velikan mora sam prijeti za kljuko in odpreti. Ko prideta do kuhinjskih vrat, postoji zopet velikan in veli mlateniču, naj jih odpre.

„Prijatelj, ne jezi me, in odpri jih sam!“ odgovori mlatenič; „ti si jih zadnji zaprl, ti jih tudi odpri!“

Velikan odpre vrata. Stopita v kuhinjo, kjer je prej mlatenič kuhal kašo. Iz kuhinje so bile vrata v klet in sicer zaklenjene.

„Sezi na polico!“ veli velikan, „in vzemi ključ ž nje ter odpri!“

zavoljo lastne svoje osebe, temveč zopet radi svoja otroka.

Kje je vendarle vzrok iskati za tako postopanje mečkih sinov in kmečkih hčer proti svoji materi?

Dragi mi, jaz bom Vam to povedal! Otrok, kar se je komaj in komaj naučil hoditi in govoriti, tudi vse dobro, kar se okoli njega godi in si vse zavomni. Ako na primer tak otrok sliši, kako lepo se pravila večerna molitev, kako molita oče in mati in vsi posli, potem se mu vtisnejo v mledo njegovo ino neizbrizljive podobe, katere ga spremljajo na tem potu življenja! Ako pa sliši otrok kletvice, tudi, kako se oče in mati sovražita in preklinjata, a celo tepeta, potem gotovo ni čudo, da nima sam ravnega zaupanja proti njima, potem ni čudo, ako je prej nauči robatih kletvic, kakor pa očenaša. Tudi prizori se mu vtisnejo v dušo, tudi te prizore nese seboj v življenje. Kdo se bode potem čudil, ako povzdigne, ko je odrastel. roko proti svojim roditeljem?

Dragi mi stariši, krivi pa niste Vi sami, da Vaša deca tako odraste, krive so tem žalibog tudi naše mečke razmere! Otrok se pošlje, ko je dosegel svojo edmo leto v šolo! Seveda samo radi tega, ker to postava zahteva. Navadno ima tak otrok daljno pot; jutro rano odide in pride komaj proti večeru domov. Na pot se mu da navadno košček kruha. otrok sedi celi predpoldan v šoli, predaleč je, da bi al opoldan domov in bi tam dobil kaj toplega za jesti. Zato pa hrusta svojo škorjico kruha in se klati koli šole. Dobrega se seveda pri tem klatenju ničesar ne nauči. Deca je pač deca in ta uganja, kar se v poljubi. Gospod učitelj mora iti k obedu in ne more paziti na nje; saj ve vsaki od vas, kateri ste sedili v domačo šolo, kaj ste vganjali v tem prostem svetu. Ko pa je prišla zima, pa še vas je grozno zeblo. Zato ste se šli k bližnjemu krčmarju gret. Tam so bili pevci in pivci! Tako lušno je bilo, da ste komaj od te družbe odtrgali, ko je bilo treba zopet v šolo!

Dragi mi, vidite to je prva pohujšljivost za našo

,Jaz že ne“, reče mladenič, „kdor jih je zaklepsti jih naj odpre!“

Velikan mora toraj sam odpreti. Sedaj prideta prostorno klet, kjer ugleda mladenič tri velike kadi; prvi so cekini, v drugi srebrni denarji, v tretji bakni novci.

Velikan se obrne proti mladeniču in reče: „Vi, ko bi me bil slušal in odprl vrata, raztrgal bi bil na drobne kosce!

Poslušaj, in povem ti, kdo sem! Nekdaj sem bil spodar tega grada in, dasi neizmerno bogat, vendar in neusmiljeno tlačil in zatiral svoje podložnike. Da ne samo, da sem grozovito zatiral kmete, celo ljudal sem jih. Zato se pokorim že malone sto let. Kar, katerega vidiš v teh kadeh, pridobil sem si krivici. S tem da me nisi slušal, ko sem ti velel preti vrata, rešil si me strašne pokore. Z denarjem ton, kakor ti rečem: Tretjino obdrži sam, tretjino

deco. Vsaki, kateri pametno misli, mi bode to tudi pritrdil.

Ker pa nočem, da bi mislili, da Vam samo naštevam slabosti, ne da bi Vam tudi svetoval, kako se jih morate braniti, bodem Vam povedal, kaj nam je v tem storiti za blagor naše dece.

Gospodje s farovža navadno pobirajo zbirco (beringo). Seveda je zbirca malone že povsod spreobrnjena v denarno plačilo, kmet mora plačati, a vendar pa pridejo „gospodje“ zopet po zbirco. Sicer jim je to postava prepovedala, a „gospodje“ rečejo, da ničesar drugega ne zahtevajo, kakor samo to, kar se jim prostovoljno da.

Dragi mi kmetje, take berače zapodite od hrama! Jaz mislim, da bi bilo mnogo boljše, ako bi to zbirco (beringo) porabili na drugi način. Dajte rajši vašemu šolskemu vodju, kar mislite dati, in naj se napravi sklad, iz katerega se bode plačala za vašo deco vsak dan vsaj gorka juha (župa) za obed.

Mi imamo hvala Bogu mnogo učiteljev, kateri so navdušeni za našo deco, mi imamo mnogo duhovnikov, kateri temu ne bodejo nasprotovali in bodejo rekli: „Jaz ne rabim zbirce (beringe), jaz že imam itak dovolj plačila, pogrebi, molitve, zvonjenje, blagoslov mi dovolj nesejo; dajte raji, kar mislite dati, za Vaše uboge otroke, da ne bodejo stradali, da se ne bodejo po krčmah učili tega, kar jih bode itak prehitro učilo poznejše življenje!

(Dalje prihodnje.)

Marenberški konzum.

Na kaki črvivi podlagi stoji klerikalna organizacija tudi na Spodnjem Štajerskem, pokazal je to zadnje dni grozni polom v Marenberškem konzumu. To konzumno društvo obstoji namreč od leta 1899 in je ustanovilo kar tri podružnice, namreč v Ribnici, na Muti in na Breznam. Načelnik temu podjetju je nek Klobučar, katerega imenuje slovenski klerikalni list „krščanskega Slovence“. Ta „krščanski“ človek zavozil je to „krščansko“ kramarijo tako

razdeli siromakom, tretjino pa izroči sedajnemu posestniku tega grada!“

Ko velikan to izgovori, izgine.

V tem se je že zdanilo. Mladenič vzame denar in stori ž njim, kakor mu je naročil duh.

Ker le ni videl straha, kakeršnega je hotel poznavati, gre mladenič iz grada in se poda domov.

Na poti postane žejen, zato gre k studencu pit. Med tem ko pije, skoči žaba v vodo, in on se je grozno prestraši.

„No“, pravi sam v sebi, „sedaj pa vidim, da res ni straha, da je na sredi votel, okoli ga pa nič ni.“

Pripovedka o fantu, ki je z mačkami oral.

Bil je oče, ki je imel tri sine. Ko so nekoliko odrastli, dal jih je v šolo. Najmlajši pa ni

daleč, da je napravila pri ondotni posojilnici 117.000, toraj s t o s e d e m n a j s t t i s o č kron dolga.

Kako pa se je to zgodilo? Odgovor je lahek: Še kjerkoli obstoe taka društva, se vtikajo v njih poslovanje taki ljudje, ki razumejo o trgovini toliko, kakor opica na „glorijo“. Seveda, vsled takega poslovanja trgovina vspevati ne more in gre nazaj, to je, kmalu se pokaže, da je več dolga, kot tirjatve in to se imenuje, da je društvo pasivno. Da bi pa ti brezvestni ljudje napovedali konkurz in bi se društvo razpustilo, tega pa ne marajo, ker jih je najbrž nekoliko sram in pa ker bi se jim odtegnil „zaslužek“. Zato začnejo delati goljufijske račune, tako, da koncem leta pokažejo svojim udom dobiček, seveda samo na papirju! Tako se slepari naprej, dokler se da, med tem pa je društvo v resnici jako zadolženo. Tudi v Marenbergu se je delalo tako. Ko so končno le sprevideli, da teh sleparij za naprej ne morejo prikrivati, znašli so nekaj novega, namreč: oddali so vso trgovino gori navedemu načelniku Klobučarju, kar je izgledalo tako, kakor da bi bil on samostojen trgovec. Tudi to se je zgodilo s sleparijo, ker društvo se kar tako ne sme razpustiti. In sedaj je poseglo v to zadevo državno pravništvo v Mariboru, pobralo je društvu knjige, zaprlo Klobučarja, zaprlo tudi nekega revizorja Seliškarja, kateri je, poslan od „Gospodarske zvezze“ v Ljubljani, pomagal z goljufivimi računi slepariti. Tudi posojilnica stoji v kazenski preiskavi. Te dni je prišla sodnijska komisija iz Maribora, katera inventira (preglede in meri) konzumsko blago, da se bode spoznalo, koliko so ti „krščanski“ klerikalci zapravili.

Kdo pa bo toliko škode trpel? Trpeli jo bodo največ zopet slovenski kmetje, ki so imeli tam vloženi svoj denar. Pravi nasledki se bodejo pokazali, ko bode izrekla zadnjo besedo sodnija. Kam je prišel denar, bodemo po dokončani obravnavi videli.

„Štajerc“ je kmete že od svojega početka pred takimi konzumi svaril, odpiral je oči ljudem, ki so takim „gospodom“ slepo vse verjeli. Opominjamo Vas dragi kmetje, ne poslušajte teh lažiprerokov in gle-

hotel hoditi v šolo, in je rekel onima dve ma: „Vidva, ki sta neumna, le hodita v šolo, jaz bom pa doma za pečjo z mačkami oral, pa mi bo zmirom dobro!“ Naredil si je plug in jarem, upregel je mačke in oral po peči. Onadva pa sta se mu smejala in v šolo hodila ter se pray dobro učila.

Pri tej hiši so imeli travnik. — Ako so po dnevi krmo v kupe spravili, je po noči pa zmanj-kala. Jedenkrat je oče rekel najstarejšemu sinu, da mora iti po noči krmo stražit. Ti trije fantje so pa imeli mačeho. Je pa temu, ki je šel stražit, napravil v torbo namesto kruha gnilo klade, namesto vina vode. Je pa nesel s seboj, ker ni porajtal. Ko pride na travnik, misli malo jesti in piti, pa najde namesto kruha gnilo klado, namesto vina vode, trešči vse tja in gre domov leč na parmo. Zjutraj vstane, gre v hišo in oče ga vpraša: „Kako si stražil?“

dite, kateri ste v to konzumno blato že zagazili
se tega blata prej kot mogoče otresete, kajti
vas bode glava enkrat hudo bolela. Za sedaj
„Stajerc“ svetuje: Možje, kateri ste v take
vklenjeni, zberite se, posvetujte se, in potem
ločite par zanesljivih mož, kateri se naj poda-
okrajnemu glavarstvu, pod katero spada kakšen
zum in tam naj ti gospodje prosijo c. kr. okra-
glavarja, da naj on poskrbi, da se bode konzu-
vidiral (pregledal), da se bodejo vse knjige po-
seženih strokovnjakih natančno pregledale, da
bode vse blago po pravični ceni precenilo in kon-
napravil pravični račun, ki ima pokazati res-
stanje konzuma. Mi vemo, da se bodejo kleni
nad tem jezili in bodejo proti nam hujskali kar
je itak prirojeno, ali teh „kmečkih prijateljev“
ne smete ustrašiti, ker se tudi oni Vaših pristrad-
grošev ne bojijo. „Slovenski Gospodar“ in „Naša“
pa bodeta zopet vse to po svoji navadi tajila, a
molčala kot grob in klicala: „Svoji k svojim“
tem pa mislila: „Vaš groš, v naš koš!“

Spodnje-štajerske novice.

Z nožem je težko ranil trgovca s svinjami na reču iz Vodolj, krojački pomagač A. Repič. Lvi so pripeljali v ptujsko bolnišnico, Repiča pa - kajho.

V Pobrežah pri Sv. Vidu so se stepeli v noč
15 do 16tega meseca fantje. Usnjarski pomagaj-
ci je Golob, kateri je zahajal k neki deklici v Šturn-
cah je bil od drugih šestih fantov tako tepen, da
mu strli roko. Enega, ki je bil kriv, in je sam
stal, so zaprli.

Slov. Bistrica. (O genj.) V noči od 5. do 6. pogorela posestniku Matiju Paciger vsa poslopja. Ciger je bil zavarovan. Kako je nastal ogenj ni zna. Trdi se, da ga je zapetila hudočna roka.

Ptuj. Posestnikova sina S. in J. Rogina iz Pt
pri Sv. Vidu sta prinesla k nekemu ptujskemu
govenju več zaicev in fazanov, katere sta ukradla

Pravi: „Le mačeha naj gre stražit, kakor mi je još dala, tako sem na stražil.“

Drugi večer je oče ukazal srednjemu sinu da stražiti; mačeha mu je pa spet tako napravila, kaj onemu: namesto kruha gnilo klado, namesto vina vode. On tudi ni nič doma pogledal, pride na trnik, misli malo jesti in piti, pa najde gnilo klado namesto kruha, vodo namesto vina, trešči vse tja gre domov leč na parmo. Zjutraj ga pride oče vprašati: „Kako si kaj stražil?“ Pravi! „Naj le mačeha straži, kakor mi je dala jesti in piti tako sem na straži.“

Tretji večer pa reče oče najmlajšemu sinu konj na travnik stražit krmo. Mačeha mu napravi v tem gnilo klado namesto kruha, vodo namesto vina; pa je bil bolj prebrisani ter je doma pogledal, meseč mu je dala mačeha v torbo in ko najde gnilo klado namesto kruha, vodo namesto vina, trešči to v kant in reče: Pojdi ti sama krmo na travnik stražit.

li, da
ugade
Vam
verige
si od
ajo k
kon
jneg
m re
zapri
da so
nečno
nično
rikalc
ur jim
v se
danih
Dom
ali pa
! pr
i Lov
ovreca
—
oci od
gač A
irmov
da so
m ob
6. sc
a. Pa
znano
Pobr
nn tr
la. Po
je jest
travnil
kako
vina pa
a trav
o klad
e tja i
prašat
straži
tražil!
sinu it
v torbo
na; o
dal, ka
o klad
v bab
žit, d
nji je prijela in bodeta radi tega prav ostro
novana, ker kradeta divjačino po navadi.

Pred porotnim sodiščem v Mariboru se je moral
21. tega meseca zagovarjati Janez Janšovec, tesar
(erman) iz Hardeka pri Ormožu. Posilil je svojo
set letno pastorko in bil radi tega obsojen na
mesec težke ječe.

Blizu Šterntala so dobili v noči od 15. do 16.
meseca turniški loveci A. Klein ošeka in
Predikaka iz Podlož, ko sta kradla divjačino.
sta se lovcem zoperstavila in ti so bili primi-
proti njima streljati. Težko ranjena so pripeljali
tata k ptujski sodniji, od katere so nju morali
ljati v bolnišnico.

Lastno mater je ubil. Dne 17. tega meseca je
na obtožni klopi pred Mariborskimi porotniki
je Bračko, iz Kunove pri Ljutomeru. Obdolžen
bil, da je svojo lastno mater ubil. Ta žalostni
se je tako izvršil. Posestnik Tadej Bračko in
ova žena Marija, iz Kunove pri Ljutomeru sta
leta 1898 zapisati svoje posestvo svojemu naj-
nejšemu sinu Mateju Bračku, kateri se je pri tem
rezal, da bode dal svojim starišem dogovorjeni iz-
tek. Ž njima je živel pri tem novem gospodarju
njegov mlajši brat gori omenjeni Jože Bračko.
ter dne 11. avgusta t. l. je prišla Marija Bračko
o pijana domov in je zahtevala od svojega sta-
tega sina, da bi ji moral dati 14 kron, s katerimi
hotela kupiti obleko. Na to je bil njeni starejši
Matej tako razburjen, da je skočil proti materi,
ra je ležala na postelji in je na njo pokleknil.
se sedaj ni kaj hujšega pripetilo je zabranila nje-
žena, Marija Bračko, katera je potegnila svoje-
moža od njegove matere in ga spravila iz hiše.
Si sta ostala Marija Bračko, starejša, in njen sin
ženec Jože Bračko, kateri je sedel pri mizi.
je se začel prepri med temu dvema. Mati je
bachivala sinu, da ima on znanje z neko žensko,
je porodila že dva nezakonska otroka. To je
ta Bračka tako razjezilo, da je zagrabil, kako
oveduje sam, svojo mater, jo potegnil iz postelje

in jo vlekel po hiši proti vratam. Na sredi hiše se
mu je mati zgrudila na tla in Jože Bračko jo je
udaril nekolikokrat s pestjo po glavi. Sicer trdi on
sam, da jo je udaril po hrbtu, toda njegov brat Matej,
katerega je bila žena odvedla iz hiše, je izpovedal,
da je videl, kako je suval Jože Bračko svojo mater
z nogoj in kako je slišal pri tem svojega brata proti
materi, ki je ležala na tleh, kričati: „Prokleta kuga,
proč, da bom imel kje hoditi, prokleta mrcina proč!“
Mati je rekla na to: „Pusti me, ne brnici me, jaz
bom že šla!“ Potem je bilo vse tiho. Dne 13. av-
gusta je Marija Bračko umrla in zdravniki, kateri
so njeni mrtvi truplo razparali so dokazali, da je
umrla vsled udarcev na glavo, povzročenih od njenega
lastnega sina. Jože Bračko, ta žival v človeški po-
dobi, je dobil za svoj zločin 8 let težke ječe.

Iz Terbegovec. Ogenj je uničil dne 5. tega me-
seca ob 8 uri zvečer dve hiši v Svojaku lastnici Jo-
žefa Detelman in viničarsko poslopje Janez Miklina.
Škoda se ceni nad 3500 kron, najbrž je bil ogenj
pod takjen in je radi tega jedna oseba v preiskavi.
Zahvaliti se imamo posebno načelniku požarne brambe
jurjovske g. Antonu Vogrincu, da ogenj ni pos-
segel po drugih hišah, kjer gotovo ne bi bilo upati
rešitve, in bi se bila zgodila velikanska nesreča. To-
raj kličemo novemu načelniku prisrčno zahvalo za
njegov trud.

Kmet.

Svojo ženo umoril. Pred porotnim sodiščem v
Mariboru dne 18. tega meseca se je moral zagovar-
jati Franc Lenartič iz Rihterovc, ker je ubil svojo
ženo. Že nekatere dni pred 29. septembrom je bil
nabrusil obtoženec veliki nož. Dne 29. sta sušila on
in njegova žena otavo. Ko se je bližal večer, je na-
ročil Lenartič ženi naj gre pokladat svinjam. Ona
pa je rekla, da nima k temu časa, ker se najmlajši
otrok joče. Radi tega je začel mož preklinjati, a
žena mu je rekla. „Jaz nisem posiljeno sem šla in zo-
pet lahko odidem. Zakaj si po mene prišel, če me
zdaj tako preklinjaš!“ (Bila mu je namreč par dni
prej odišla.) Po teh besedah je šla v zadnjo sobo.
Mož se je razjezil in je kričal v kuhinji in pa v

grem pa na drug kup ležat“. Ko se je konj najadel,
reče: „Druzega ti nimam dati za plačilo, kakor to-le
sreberno uzdo, pa jo dobro hrani.“ Fant jo je vzel
in jo shranil.

Po kratkem odmoru pa pride čisto zlat konj in
reče fantu: „Ali smem tukaj krmo jesti?“ In fant
mu reče: „Le je jo, kolikor hočeš, saj je imamo
dosti.“ Konj pa mu odvrne: „Drugache ne smem jesti,
kakor če greš s tega kupa,“ na kar je šel fant na
drugi kup ležat. Ko se je konj najadel, reče fantu:
„Druzega ti nimam dati, kakor to zlato uzdo, in
kadar ti bo šlo trdo, spomni se mene in mojih bra-
tov!“ Fant je vzel zlato uzdo in jo shranil, konj
mu je pa izginil izpred oči.

Drugo jutro, ko pride fant v hišo, ga oče precej
vpraša: „Kaj si bil na travniku na straži in kaj je?“
Fant pravi: „Nič druzega, kakor trije konji so prišli
krme jest.“

(Dalje prihodnjic.)

prednji sobi, kjer ni mogel najti nabrušenega noža: „Kje je moj nož? Če mi nož naprej ne spravite, gorjé vam!“ Njegova žena je bila med tem časom v zadnji sobi in je pomirila jokajočega otroka. Naenkrat je stopil Lenartič v sobo in jej je zabodel nabrušeni nož dvakrat v prsi. To se je tako hitro zgodilo, da se žena niti braniti ni mogla. Zaklicala je samo: „Kaj delaš, jaz imam otroka pri sebi!“ Potem je letela v kuhinjo, in je dala otroka dekli Mariji Klemenčič. Tudi mož je letel za njo, ker jo je hotel še enkrat zabosti. Letel pa je v dvorišče, ker je mislil, da je njegova žena pobegnila tje. Kmalu za njim je pribedala žena iz kuhinje, kjer je pustila otroka dekli, in je hotela odbežati k sosedu. Na pragu se je zgrudila, ker je od prizadetih ran zgubila preveč krvi. Sosed Martin Šafarič, ki je priletel na kričanje Mariji Lenartič na pomoč in Anton Škec sta zanesla ranjeno ženo v posteljo. Med tem je prišel mož zopet nazaj, zagrabil je britvo in si zarezal vrat. Ko se je hotel drugikrat vrezati, ga je opazil sosed in mu iztrgal iz rok britvo. Lenartič je nato odbežal iz sobe. Žena je par dni pozneje umrla. Dne 18. t. m. so spoznali porotniki Lenartiča krivega, da je umoril svojo ženo. Obsojen je bil na 8 let težke ječe.

Otroka je umorila. V Slabotincih pri Ljutomeru je porodila dekla Marija Misija v skedenju deklico. Za otroka se več dni ni brigala, zato je od glada umrl. Ko je našla mrtvega, ga je zašila v vrečo (žakelj) in ga pekopala na njivi. Morilko so izročili sodišču.

Vse je propalo. Vsi so propadli, tako piše sam „Fihposov“ urednik, kaplan Korošec, katerega naš milostljivi knez in škof nočejo več za prefekta, vsi so propadli, najbolj regimentno pa „Fihposov“ urednik, katerega so zapustili kmetje, kaplani, župniki; celo milostljivi knezoškof.

Agenti se klatijo med kmeti in prigovarjajo ljudem, naj si pustijo svoja poslopja drugod zavarovati proti ognju. Ljudstvo jim gre na limanice, čeprav je že zavarovano pri drugi družbi. Podpiše se nova pogodba in s tem se zaveže posestnik, da bode plačeval na dve strani zavarovalne pristojbine. Ako pa se takemu posestniku zgodi nesreča, potem ne dobi ne od ene in ne od druge strani zavarovalnega zneska. Kmetje, toraj pazite, ne dajte se pregovoriti sleparjem in ako bi še tako glasno kričali „svoji k svojim“.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 25. t. m. se je prignalo 237 konj in 921 glav goveje živine. Prodaval se je jako dobro, ker je bilo mnogo kupcev iz Gornjega in Srednjega Štajerja. Prihodnji sejem se bode vršil dne 3. decembra. Meso (tudi kuretina) naj se pripelje vsaki petek na ptujski trg, ker se tukaj gotovo boljše plača, kakor pa doma.

Dopisi.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Jaz sem na dan 25. oktobra t. l. potoval zaradi kupčije po Slovenskih

goricah. Pri krčmarju Peklar-ju si naročim pol litra vina in se tam malo pomudim. Naenkrat, bilo je že pol 9. uri predpoldan, pride v krčmo mladi kapljan, kateri je pred kratkim zapustil šolske klopi. (Njegove imena ne poznam, toda pozvedel sem, da je nastavljen pri Sv. Jakobu.) Kaplana je spremiljalo morda 14 kmetov. Ko pridejo v krčmo, naroči kapljan takoj več litrov vina in reče kmetom: „Le pijte fejst, se vas danes nič ne košta, bo že prišel eden, ki bode plačali!“ Na to še podari kaplan vsakemu kmetu fine drage smodke (cigare). Kmetje so začeli dobiti volje postajati, jaz pa, ki sem pri prugi mizi sedem, sem začel premisljevati, kaj vse to pomeni. Zakaj neki ta mladi gospodek te skoraj samo bolj stvara kmete tako k pitju sili. Toraj pa čez dolgo časa vendar enega kmeta vprašam, kaj da danes tukaj delajo in kake listeke gospod kapljan tem kmetom tako skrivnostno piše. Kmet mi odgovori: „Danes imamo volitev volilnih mož in gospod kapljan ne podučujejo, katere moramo voliti!“ Na to so kmetje s kapljanom vred odišli. A glej, precej poznej, t. m. svojega pol literčka nisem mogel med tem popolnoma izpititi, pridejo omenjeni kmetje nazaj v krčmo in v njimi učitelj Arnuš po domačem ho . . . t in visok gospod Zehnauer, kateri nosi navadno tudi tisti visoki klobuk in bi rad vse Jakobčane spravil po svojo komando. Dragi „Štajerc“, povedati ti hočem, da so ti kmetje s takim vriskanjem prišli nazaj v krčmo, da je bila groza. Vodil jih je že omenjeni kapljanček, ravno tako, kakor vodi kokla svoja piščeta. Tako so si naročili posebno sobo in ko so prišli, njo, je kapljanček tam glasno zakričal te besede: „Ker je zmaga danes naša, in ste me vi tako le ubogali, tedaj pa le pijte in jezte, če glib deset dinarjev gor gre! Vas ne košta danes nič!“ To je njegove lastne besede! In tako se je potem jelo pilo, da sem mislil, ti siromaki so že gotovo trič stradali. Kapljanček pa je udrihal po „Štajercu“: je celo enega kmeta, tvojega naročnika, po imenu A. Š. na časti razčkalil. Z Bogom! — Opomba ureništva: Tako se je delala malone po celiem Spodnjem Štajerskem kmečka volja! Ubogi kmetje, zato, da se je par farških podrepnikov enkrat najelo in pilo, se Vam bode slabo godilo!

Od Sv. Urbana pri Ptiju. Ljubi „Štajerc“, da je tukaj pri nas sveti misjon obhajal, je znano. Sklepamo mislili, da bode njegov upliv na naše farane tako velikanski, da se ne bode pri nas nikoli nič zgodilo proti postavam svete vere in pa postavam, katere nas vežemo v našem cesarstvu. Vendar moram poročati, da se je pri nas zgodilo nečesar prav čudnega. Naš mežnar, „gospod“ P. i. k. l., kateri je pač vsako nedeljo prav pobožno obračal svoje po cerkvi, je — t. a. t. Koj po misijonu je vkradl tukajšnemu štacunarju g. Marinščiču denarje, in sicer kakor se sliši, več kakor 50 kron. Žandarji so tako po tatvini sumili pobožnega mežnarja, šli so k njemu in glej, zares so pri njem našli ukradeni denar, katerega je še imel v žepu. Čisto natanko je povedal, kako je izpeljal denar. Sedaj tata že ima ptujsko

ija pod ključem. Vsi farani obžalujemo našega gospoda župnika, kateri so zares miroljuben gospod, da jím je ravno ta človek, ki je bil njihov in cerkveni služabnik, napravil toliko brdkosti in je naši fari ravno po svetem misijonu povzročil toliko sramote. — Opomba uredništva: Mežnar je pač imel mani klerikalni — globoki žep, in na pravega klerikalca ne vpliva niti ne sveti misjon!

Od Sv. Vida. Ljubi „Štajerc“, zdaj pa sem že zvedel, kje se kovajo dopisi v Fihposu proti tebi. Gospod kaplan nima časa, da bi kaj pisal v Fihposu, zato pa je naročil to našemu trgovcu Tombahu. Ta pa zna grozno presneto dopise kovati! A vendar ga je sram, da bi povedal, da Fihposu sam piše, radi tega pa je reklo nekemu poštenemu možaku: „Jaz nisem pisal, pač pa sem videl original (izvirno pismo) tega dopisa!“ Joj, joj Tombah, Tombah, kaj bode ako pozvejo naprednjaki to! Gotovo si ti ljubi Tombah i strašanskem prijateljstvu s gospodom kaplanom. Nemški ne znata oba, a vendar se je gospod kaplan pred zadnjo nedeljo grozovito naučil nemščine, pridigoval nam je namreč tudi o nemškem jeziku. Got“ je Bog, „gut“ je „dobro“ in še več drugega! Zares gospod kaplan dobro znate nemški, zakaj pa drugod tako po nemščini udarjate? Nas farmane bi radi iz prižnice (kancelna) naučili nemščine, ako pa v kaki drugi družbi slišite samo eno nemško besedo, potem pa vas tako zapeče, kakor da bi bil kdo zvedel, kaj se vse godi v Lancovi vesi. Bog mi pomagaj, še jaz bi rad šel tje!

„Je ljubca povedla, ne prideš več k meni,
Oh kak me pod srecem boli,
Stanice nam plazijo sicer po steni,
Dovolj pa pri hiši imamo — soli.“

Bog ne daj, da bi to vse naš častivreden gospod župnik zvedeli. Oni pridejo ob pravem času v cerkev in imajo ob pravem času mešo, na kaplana pa sededa moramo čakati. Škoda, da Tombah ne zna mešati, znabiti bi on tudi v tem kaplanu pomagal!

Neustrašenec onkraj mosta.

Draga smrt. Kako draga je med nami kmeti naših smrt, ljubi „Štajerc“, bodeš sprevidel, ako ti takaj pošljem račun, katerega je napravil gospod župnik Martin Stolz iz Breznega ob Dravi. Spodnjem Štajarskem in se tako glasi: Račun da se pogreb v žitkarja A. Wesonig v Breznom:

1. Za klenkanje z mrtvaškim zvonom	1 K — v.
2. za trikratno zvonenje	7 „ 56 „
3. kondukt od kriza na polju (300 korakov!) samo	20 „ — „
4. za sveče	3 „ 20 „
5. parament, mrtvaški prt (portuh) novi (!) 2 sve-	
tilnika, 2 laterne s svečavo vred samo	10 „ — „
6. rekvije s čakanjem vred	8 „ — „
7. libera, pokop, blagoslov i. t. d.	4 „ 90 „
8. pogrebč (ki je skopal grob)	4 „ — „
9. 2 ministranta	80 „
10. lasten grob samo	40 „ — „
11. organist	11 „ — „
12. 2 deklane, ki so pele	8 „ — „

Skupaj toraj . . . 118 K 46 v.

Brezno na Dravi, dne 31. avgusta 1902.

Martin Stolz,
župnik.

sveče je računil gospod župnik 3 krone 20 vinarjev, kupil pa je sveče posestnik s a m. Pri rekviju župnik n i čakal niti pet minut in kar je najvažnejše, lastni grob se je — plačal že enkrat in sicer davno prej!!! Organista in pa deklane, katere so pele, je naročil župnik na svojo roko in tega nihče ni zahetal. — Dragi nam kmetje, tako se zares ne moremo čuditi, da se nosijo po farovžih lepe črne sukne za vaš denar. Ako kdo boče poizvedeti, kaj bi moral plačati po postavi za tak pogreb, naj piše „Štajercu“, mi mu bodo naznali, ker potem lahko zahteva, kar je preveč zanesel v farovž, po postavi (c. kr. okrajno glavarstvo) nazaj! Priložiti je za odgovor znamko (marko)!

Od nekod. „(Svoji k svojim).“ Povsod se slišijo te besede. Videli pa smo zadnjikrat kakega pomena so. Celo slovenski milijoner Majdič se ne zmeni za slovenskega kmeta, za njegove groše pač. „Svoji k svojim“ kričijo kaplanček in dohtarji. No, dragi kmet, pa idi in prodaj tvoje pridelke posebno tvoje vino in živino pri teh kričačih. No pa bodeš videl, kako dobro ti bode plačal kaplan in pa dohtar tvoje pridelke. „Fihpos“ piše: „Ne dajte se od nemškutarjev nahujskati proti slovenskim trgovcem in g o s t i l n i č a r j e m“. To se pravi, podpirajte take trgovce, kateri so večinoma farški podrepniki in tičejo vedno v farovžu. Čudno pa se nam vendarle zdi, da zagovarja „Fihpos“, ta čista duša, g o s t i l n i č a r j e. Pač ve, kje se njegovi bralci navadno najdejo, namreč v krčmi. Ja, toda, ako gre klerikalec v krčmo in sicer v krčmo takega krčmarja, kateri vedno tiči v farovžu, potem to ni greh, posebno ako še pride v tako krčmo včasih tudi lepa farovška gospodičina z fajmoštem vred. Kaplanček pa blagoslovi jed in pičačo in celo slovenstvo je rešeno — na klerikalni podlagi. Svoji pri svojih! „Fihpos“ pač imaš gotovo vzrok, da hvališ tvoje trgovce, in tvoje krčmarje!

Konzumno društvo v Rečici ob Savinji. „Direktor“ katoliškega konzuma v Rečici ob Savinji, Joža Zorko, je 4. t. m. šel na tri tedne — kaše pihat. Te tri tedne je dobil za razna obrekovanja in zahrbtne podlosti. Roka pravice je konzumskega „direktorja“ prej zadel, kakor njegovo žrtev, obrtnika Perehlini, ki je pred porotnim sodiščem v Celju. Obtožen je radi požiga. Pa Zorko, krivec vseh letošnjih nesreč in razporov v rečiskem trgu, tudi ne uteče zasluzeni kazni. Že je prijelo državno pravdništvo tudi katoliški konzum v Rečici, kjer imajo še več masla na glavi, kakor v Marenbergu. Tudi posojilnica je močno prizadeta. Polom, strašen polom bo konec tega društva, ki ga je ustvaril potovalni kaplanček Melhijor Zorko, kateremu naj bi se namesto zlate verižice obesil rajši mlinski kamen okrog vrata. Pod krinko katoliške vere je rogovilil v Rečici in celo zanesel razpor v rodbinsko življenje. Tudi kaplan Joži Kostanjevcu, kateremu so konzumska opravila veliko ljubša, kakor cerkvena, pride polom do živega in naredi konec njegovim zabavam z raznimi devicami.

Opomba uredništva: Dobro je računil gospod župnik Stolza. K temu še pa pripomnimo mi, ker smo ka sodelovali v nadančno poizvedali in sicer sledeče: Za

Razne stvari.

Kakšna bo letošnja zima? Vremenski prorok Rihard Merkel v Berolinu poroča o letošnji zimi: V novembru do 15. precej jasno, deloma mrzlo; potem narašča mraz, od 18. hud mraz in vetrovi do 22., potem mehko, deloma jasno vreme; od 26. do konca meseca nekoliko hladno, večinoma oblačno z močnimi vetrovi. December: Od 1. do 6. stalno, lepo, hladno vreme, po 7. bo mrzleje, od 12. do 17. bo hud mraz s snegom, potem bo zima popustila, a bo močno snežilo, dne 19. zopet pojema sneženje do 22. Med božičnimi prazniki nepretrgoma jasno, večinoma nekoliko hladno vreme, ki bo trajalo do 4. januarja. Od 5. januarja naprej zopet močno naraščajoč mraz s silnim sneženjem in vetrovi. Mraz bo posebno hud 9. januarja, nato začne zopet močno snežiti ter postane do 15. zopet mehkeje vreme. Potem zopet naraščajoč mraz z viharji, a od 17. zopet pojemanje ter preide 21. v prijazno vreme, ki se bo 24. januarja skoraj popolnoma izčistilo, potem do 31. lepo, hladno, deloma zelo mehko vreme. Od 1. februarja naprej sneg in zopet naraščajoč mraz, ki bo 6. zelo hud, potem zdržljiv mraz z snežnimi viharji, dne 17. bo prehod k lepemu milemu vremenu. Od 17. do 27. bo povprečno lepo, milo vreme. Po 27. bo zopet mrzleje ter bodo dnevi od 6. do 10. marca zelo mrzli, deloma s snežnimi viharji. Od 10. marca zopet pojemajoča zima, ki preide 13. in 14. v milo vreme. Po 14. večinoma lepo, deloma celo prav toplo vreme, ki se bo vzdržalo skoraj do konca meseca marca, razun nekaterih deževnih dni po 20. Konec meseca marca nastopi zopet neprijazno vreme. No bodo videli!

Umrl je dne 22. t. m. Friderik Alfred Krupp, posestnik največje železne tovarne na zemlji. V njegovih fabrikah v Esenu dela danes še več kakor 14 tisoč delavcev. Za te delavce je umrli skrbel prav po očetovsko in jim je postavil stanovanja, šole, bolnišnice i. t. d. Da bi ga vendar posnemali v tem tudi drugi tovarnarji, kateri se za svoje delavce manj brigajo, kakor za svojo — živino.

„Fihpos“ — preklinja. Tako „giften“ je „Fihpos“ v svoji zadnji stevilki na „Štajerca“, da mu je zapisal na strani 5. tale krasni stavek: „Štajerca pa, ki dela v prvi vrsti na to, poženite k hudiču!“ Dragi kmetje, tako piše list, kojega izdajatelji so duhovniki! Kaj ne „Fihpos“, to je tisto vse za — vero? Ta stavek je posebno za otroke. „Poženite ga k hudiču“ — krasno, krasno, kako ugodno za šolarje. Stariši! „Gospodar“ in „Naš Dom“ nista za vašo deco, ker preklinjata. Sploh pa se nam vidi, da znajo Fihposovci prav dobro, kje je hudič. Kaplan Korošec samo zapiše: „Poženite ga k hudiču“, gotovo toraj morajo bralci in pisatelj prav dobro vedeti, kje je ta mrcina, ta presneti hudič. Korošec, ti si kaplan, uči raje kmete moliti! Ali je morda Kristus zapovedal kletvico? Joj! kako te bodejo zopet pokregali milostljivi gospod knez in škof, katerim ni za kletvice, katerim ni za hudiče.

Kje je hujskarija, ti sveti „Fihpos“, na naši ali na tvoji strani?

Otrokom. Zima je prišla letos jako hitro in nepričakovano ojstra k nam. Pri gorki peči nje človek ne občuti, tem bolj pa jo občuti živina, katera mora noč in dan prebivati pod prostim nebom. Toda zima in mraz jej nista največja sovražnika, najbolj njo nadleguje — glad. Ljubi otroci, potrosite drobtinice, katere vam ostajajo, pticam. Zato vam bodejo v spomladji jako hvaležne! Pobirale bodejo gosenice, katere toliko lepih, sladkih in rudečih jabolk ter hrušek uničijo, še prej, ko se razvije cvet za nje, in pele vam bodejo prekrasne pesmice! Ne nastavljamte zanj, ne lovite jih v kletke, saj vam itak v hiši, toraj na toplem, morajo poginiti, ker niso vajene toploti. Pri kobilu vam vedno nekaj malega ostane, dajte to pticam, katere vam bodejo to dobroto stoterokrat poplačale! Le poglejte si ptičko, katero ste vlovili, kako milo obrača proti vam oči. Spustite njo in vidi deli bodete, da ne bode vaše veselje manjše, kakor veselje ptice.

Sneg in življenje na mesecu. Ako gledimo, posebno v sedanjih mrzlih nočeh tje gor proti nebu, potem gotovo vsakega človeka napolni misel, kako mogočen mora biti stvarnik vsega tega in vsaki bi rad vedel, kaj se pač tam gori godi. Mesec je naša najbližnja zvezda, in ako je količkaj vedra noč, vidimo, da on ni popolnoma svetel, temveč, da se nahajajo na njem črne pege, ljudstvo pravi, da je v njem sveti Florijan i. t. d. Dokazano je, da so to bregovi in doline, enake našim. Slavni zvezdoslovec, profesor Pichering je ravnokar dokazal, da se nahaja na mesecu sneg, ali vsaj našemu snegu nekaj enakega. Tudi so tam kraji, kajih barva se tekom časa izpreminja, to so, kakor se trdi, rastline na mesecu. Ker se prikazujejo vedno novi bregovi na mesecu, iz katerih prodira ogenj, kakor se to tudi v marsikatem kraju naše zemlje vidi, sodi gori omenjeni profesor, da še mora biti na sredi meseca, čeprav je malone popolnoma zmrznjen, ogenj, enak ognju, kateri je v sredini naše zemlje.

Zunanje novice.

Strašna kazen. V Lenoksvilu (v Ameriki) je posilil neki zamorec deklico. Po posilstvu jo je umoril. Ljudstvo ga je prijelo in mu naložilo strašansko kazeno. Privezali so ga na mrtvo truplo deklice, tako, da se ni mogel od nje odtrgati. Tri dni in tri noči je tako ležal, v temni čumnati (kamri) privezan na mrtvo truplo, katero je začelo pod njim prhneti. Ko so štrti dan odprli vrata, so našli zamorca blaznega. Strašanska kazeno mu je zmešala pamet. Ko je prišel na svetlo so ga hladnokrvno — ustrelili.

Grozna nesreča na morju. V Črnem morju se je potopila italijanska ladja „Bosnja“, ki je imela s seboj 237 potnikov in 35 tisoč centov pšenice. 82 potnikov in nekaj posadke je utonilo,

Dva kaplana sta izginila. „Nar. Listy“ pišejo z dne 10. tega meseca: „V Ustju nad Olico sta se za-

ljubila oba domača kaplana: Josip Adam in Fr. Šimek v hčerki iz poštenih meščanskih rodbin, kar je bilo po mestu znano. Zadnjo soboto sta odšla oba v Prago ter bota zdaj v Bernu študirala starokatoliško bogoslovje. V pismu, ki sta ga poslala domačemu dehantu, pišeta: Ne moreva smatrati častnim, da po izgledu drugih napraviva iz svojih ljubic farovški kuharici. (Nič ni bolj res, kakor to!) Kot katoliška duhovnika sva dolžna izvrševati celibat, a kot ljubeča človeka želiva ostati značajna moža. Odkladava torej mašniško čast ter si voliva poklic, ki nama omogočuje, da se oženiva.“ — In pametni ljudje odobravajo njuno početje.

Gos po ceni. Nekje na Ogrskem je kolesar povozil kmetu gosko. Pred županom je dejal kolesar, da ponuja kmetu krono kot odškodnino in gosko naj si kmet nazaj vzame. Kmet pa je nato rekel: „Hočem dve kroni odškodnine in za gosko ne maram“. Župan je vzel iz žepa kronco, vzel od kolesarja ponujano drugo ter dal obe kmetiu, sebi pa pustil gosko — in vsi so se zadovoljno razišli.

Deklica mornar. V Bristolu je policija prijela mladega mornarja, ko je ravnokar prispel iz Sredozemskega morja na neki ladji, kjer je služil za navadnega matroza. Prepotoval je že trikrat razna morja kot uslužbenec. Ko je prišla nedavno njegova ladja v Aleksandrijo ter so se morali vsi dati od zdravniku preiskati, spoznalo se je na veliko začudenje sodrugov, da je mladi mornar — krepka deklica. Ušla je staršem ter oblekla moško obleko, da se tako samostojno prezivi.

Minister in kmet. Poljedelski minister na Danskem po imenu Ole Hanzen, je živel prej ko je bil imenovan za ministra med kmeti, po kmečkem. Vsi pa se čudijo, da te navade ni odložil, kar so ga imenovali za ministra. Pred kratkim so ga srečevali ljudje, ko je sedel na navadnem težko obloženem vozu, ter zadovoljno kadil iz svoje kratke fajfe.

Dekle — opica. V Pragi se kaže občinstvu mlado dekle imenom Krao, ki ima vse oblike in lastnosti opice. Vsled svojega potovanja po sveti se je naučila raznih jezikov ter se sploh lepo olikalna, a zaljubil se vendar ne bo nihče v njo, ako le čitamo njen popis. Roke so ravno take kot pri opici ter se dajo posamni članki na zgoraj vpogibati, ne da bi to deklico bolelo. V ustih ima posebne votline, kamor shranjuje živež za več dni. V zgornji čeljusti ima dve vrsti zob. Lasje so ji do obrvi zrasli. Pod nosom in po licih ji rastejo močne dlake, podobne brkom. Tudi po telesu je močno zaraščena.

Pivci petroleja so zelo razširjeni v Parizu. Takšen pjanec baje ni razkačen, če se „ga“ naliže kakor taki od drugih opojnih pijace temveč le godrnja na ljudi. Zdravniki trdijo, da petrolej škodljivo vpliva na človeško telo ter so sklenili, da se mora ta razreda prav hudo kaznovati. Tako neumen morda ne bode nobeden, da bi poskusil tako pijanščino.

Vas prestavili tri milje daleč. Vas Benton v Ameriki se mora preseliti, in sicer ne le meščani, temveč tudi vsa poslopja, hiše, prodajalnice itd. Po-

slopja bodo namreč podrli in prepeljali po reki Platte tri milje daleč in na novem mestu zopet postavili. Zemljisci, na katerem sedaj stoji imenovana vas, je kupila neka železnica, ki bode na dotičnem prostoru zgradila velika žitna skladišča.

Umorila svojega moža. V Jerome je nedavno John Krebs polil svojo ženo z mrzlo vodo, kar je slednjo takoj vjezilo, da je svojega moža na mestu ustrelila. Krebs je hotel svojo ženo z vodo prisiliti, da vstanje in mu skuha zajutrek, kar pa ni hotela storiti. Morilko so zaprli.

Lastno hčer je umorila. V Bois-Colombes na Francoskem se je izvršil nezaslišan žalostni zločin. 75letna gospa Bausewen je imela 23letno edino hčer, ki je bila omožena, toda od moža varana. Hčerki se je vsled tega omračil duh ter je bila tudi že v norišnici. Vrnila se je iz norišnice navidezno zdrava k materi, toda njeno dušno stanje se je zopet shujšalo. Mati, ki je svojo hčer nenavadno goreče ljubila, ni pustila, da bi jo izročili zopet v norišnico, temuč jo je rajši ustrelila, potem pa še z mečem prebodla.

Dve sestri. Pred dvajsetimi leti sta se poročila v Parizu cunjarja J. in M. Leprec. Dobila sta dvojčka Marijo in Lojzo. Zakonska pa sta se kmalu po rojstvu obeh deklic sprla ter se razšla, vzemša vsak po eno deklico. Lojza je stanovala zadnji čas kot lepa 20letna deklica pri svojem ljubčeku, mizarju Riguetu. Bila pa je ljubosumna, ker je zvedela, da hodi njen ljubček še neko drugo deklico obiskavat. Zato mu je sledila zvečer ter ga res zalotila s črno-laso deklico njene starosti. Vsa besna je naskočila svojo nasprotnico, ter jo z nožem ranila na obrazu. Policija je vse tri odvedla na komisariat, kjer so jih zaslišali. In tukaj sta nasprotnici zvedeli, da sta si — sestri.

Gospodarske stvari.

Vzroki da konji tako mnogokrat oslepijo. Marsikomu se je morda že večkrat čudo zdelo, kako da izmed raznih domačih živali posebno konji zbole na očeh največkrat in tudi pogosto oslepe. Seveda tak konj z enim očesom izgubi mnogo vrednosti, z obema slepima pa skoraj vso! Vredno in potrebno je toraj, da se spoznajo vzroki teh bolezni, da se jih vemo varovati za časa. Prva napaka v tem so previsoke jasli. Navadno nahajamo povsod konjske jasli tako visoke, da se mora konj napenjati, če hoče dobiti kaj iz njih. Pri tem se večkrat dogodi, da mu pade kakšna smet v oko, kar mu povzroči vnetje, katero je navadno začetek hudi bolezni, ki več ali manj skvarijo oko. Drugi vzrok, da konji bolehajo na očeh, je premočni sopar v hlevu. O tem se človek lehko prepravi posebno kdor ima bolehave oči. Če stopi v takšen prostor, takoj ga začno srbeti in žgati ter solzeti. Če je prisiljen ostati na takem mestu, polnem soparov amoniaka in drugih plinov, ki prihajajo iz gnoja, kmalu zboli za vnetjem očes. Enako se godi tudi bolehayemu konju, samo da še toliko slabše, ker se ne ve čuvati,

kadar ga začne oko srbeti, ter se drgne kolikor more. V tem je koj od začetka, ko se opazi, da se konj solzi, treba zdravila, za kar se pred vsem priporoča kafrova voda. Ob enem pa je treba kolikor mogoče skrbeli za čist zrak v hlevu. To se doseže, če se gnoj sproti spravlja iz hleva in se ta večkrat prezrači. Tudi je dalje škodljivo za oči konju, ako mu svetloba prihaja v hlev le od ene strani, dočim je druga stran temna. Nasledek temu je, da obe očesi slabita. Tudi je dalje škodljivo za konjske oči, ako svetloba prihaja v hlev konju odzadaj, ker so mu tako oči večidel obrnjene v temo in nagel pogled k vratom ali k oknu nazaj mu napravlja blišč na oči. Najbolje je, okno spredaj nad jaslimi, in sicer precej veliko, da je hlev svetel, kar ugaja konju, ki svetlobo ljubi. Skoraj največji vzrok kvarjenju oči pa so nekaka ušesca pri uzdi ki so pritrjena ob straneh oči. Namen jim je, da bi se konj manj plašil, ker bi ne videl vsake malenkosti ob strani ceste; a vendar nihče ne pomisli koliko ta ušesa mučijo oči živali. Konj ima namreč oči tako ustvarjene, da je glavni pogled, uperjen bolj na stran, in če ondi nima razgleda, se mu oko nepravilno obrača in napenja ter se s tem kvari. Končni vzrok, da oko zboli, je pa dostikrat bič neusmiljenega hlapca. Če tega konec le količaj zadene na oko, je to naglo zbolelo na vnetju, kar se popolnoma malokdaj ozdravi. Toraj proč z bičem, kakor tudi z neusmiljenim hlapcem od živine!

Trgovino z mešanim blagom

ter gostilno za vino, žganje in s trafiko, ki je oddaljena od farne cerkve 10 minut in od železnične postaje pol ure, se da v najem. Več pove Jožef Pirsch pri Sv. Jerneji pošta Sv. Duh Loče pri Poljčanah. 740

Loterijske številke.

Trst, dne 15. novembra: 73, 4, 80, 2, 79.
Gradec, dne 22. novemb.: 9, 66, 67, 30, 40.

Stajerska BOGACKA
KISELA VODA **Jempel in Styria** vele
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

„Štajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (atres) predragačimo, uljedno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerem je naš časnik poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto število zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne pridigijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Štajerča“ od nas po pošti še ni prejemal, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanljivunge), ki se nahaja na levi strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštnem čeku, in hoče naročino ponoviti, naj zapiše na sredini čeka, to je nad besedami:

Erlagdshain — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakšnega dobiva od nas pisane ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročino tudi po poštnem čeku, katerega je od kaktega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“

Učenec

zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe naj se pošljejo na g. Maksa Koserja na Framu pri Račah. (Frauheim bei Kranichsfeld. 724

Lovci na Koroškem!

Kupim takoj dobrega koroškega lovskega psa (brakirer). Naj bode star blizu dve leti. Pogoj, da mora dobro in daleč goniti. Plačam, kolikor se bode zahtevalo. Naslov pove „Štajerc“. 731

50 polovnjakov izvrstnega vina

lastnega pridelka, za kojega pristnost se jamči, proda veleposestnik v Halozah. Naslov pove upravnštvo „Štajerca“. 732

Sodarski učenec

15 do 16 let star ki je krepke postave, se takoj sprejme v učenje pri Antonu Landler, sodarski mojster v Ptiju, Brandgasse 14. 733

Mesarski učenec

krepljega zdravja, se sprejme pri Franci Webernigg-u v Konjicah.

734

Hlapca k volom

ateri je priden in močen (starejši ima prednost) sprejme V. Leposcha v Ptiju. 735

Učenec za trgovino

z mešanim blagom, kateri je zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme v učenje pri K. Fürst-u v Radgoni, poštno predalo. 736

Vino na prodaj.

22 hektolitrov belega in 20 hektolitrov rudečega izvrstnega vina proda po ceni lastnik vinogradov. Naslov pove „Štajerc.“ 729

Ekonomksa služba.

Na kakšno veče gospodarstvo pri grajščini bi rad v službo vstopil izučen ekonom, ki ima večletno prakso in je s tremi kolajnami diplomiran. Posebno je izurjen v sadjereji in vinoreji. Naslov pove „Štajerc.“ 730

Resnična ženitna ponudba

28 leten fant, moški in ženski krojaški mojster, ki bode imel 300 kron dedičine, bi se rad priženil k deklaci katera je šivilja ali tudi posestnica. Resnične ponudbe, če mogoče s fotografijo naj se pošljejo v kratkem pod imenom „Krojač 100“, na upravnštvo „Štajerca.“ 793

Čudovito glasbeno orodje!

Novo!

Novo!

Trombino

je najbolj zenačna iznajdba sedanjega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh društvenih krogih takо hitro priljubilo, je izvrstno in elegantno narejeno trompeta z močnim glasom, na katero moremo trobiti, samo ako se pridenejo k temu pristojni trakovi z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijo. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godelc, dočim prej o taki spremnosti nihče ničesar ni slutil.

Najlepša zabava za hišo, društva, veselice, izlete (tudi s kolesi).

Vsak trak z notami ima 1—2 igri (pesmi, plese, kočačnice itd.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombinu stane z lahko umevnim navodilom:

I. vrsta, jako fino poniklana z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.

II. vrsta, jako fino poniklana z 18 glasovi 6 gld. —

Trakovi z notami za I. vrsto 30 kr.

Trakovi z notami za II. vrsto 50 kr.

Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész

Dunaj I., Fleischmarkt 9—901

Kovaški učenec.

Mlad, močen fant, z dobrim obnašanjem, ki je najmanj 15 let star, se takoj sprejme kot kovaški učenec pri Adolf Pogatschnig-u kovaškem mojstru v Velikovcu (Völkermarkt) na Koroškem. 674

Oženjen hlapec

ki bode dobival plačilo v deželnih pridelkih in ima vsaj enega, dela zmožnega sina, se takoj sprejme v službo pri graščinskem oskrbištvu Ebensfeld pri Ptiju. Več se pozive ravnotam.

Najizvrstnejše in najboljše inštrumente (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja
prva sisečka tovarna instrumentov

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne inštrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. Za vsaki inštrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranski posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodec in sploh, ako se v človeku preobilno napravi kislina; ako ima čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en košček sladkorja 20 do 40 kapljic **A. Thierry-jevega balzama**.

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjø porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacetijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenc naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravo ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vseh drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati. Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijen vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vseake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogibje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem loplčku vžgano varstveno znamko in firmo.

Brata Slawitsch v Ptiju

trgovina z niurenberškim in galantrijskim blagom

prodaja igrač, drobnega blaga, različnega obuvala (Schuhwaren), različne kužnhovine (Pelzwaren), pletenin (Wirkwaren), perila za možke, posebno tudi za delavce.

Na debelo.

Na drobno.

Priporočava vse v to stroko spadajoče reči, po tako nizki ceni in prosiva kupce, naj poskusijo, da se bodejo o najini točni in pošteni postrežbi prepričali

U najini poddržnici (filiali) ravno tam, kjer se pride čez most v mesto, se dobi vso **manufaktурно blago**, pravo domače platno za ruhe in za perilo, kakor tudi za vsako obleko. Posebno izvrstne **odeje** imava v zalogi, potem tople **robe**, splošno vsakovrstno zazimo potrebno blago, kakor pletene **strajce** (Jägerhemden), **suknje**, strikane **nogavice** in **rokavice**, **blače** za možke in ženske tudi jako trpežne in tople **zimske kape**.

Prosiva skusite!

Celo obleko za moškega ali za žensko kakor **strajco** (Jägerhemd), **blače**, **nogavice**, **rokavice**, vse jako toplo, dobite že samo za 4 krone.

Ravnatom imava tudi trgovino špecerijskega blaga in sicer: najfinješo ogersko **moko** (melo), izvrsten pravi domači **špeh**, **svinjsko maščo** in vse drugo, kar spada k špeceriji.

698 Ako naroči kdo kaj po pošti, se mu točno pošlje in sicer po poštnem povzetju (Nachnahme), ako nama ni znan.

Ravno sedaj je izšla zopet knjiga (2. izdaja)

viničarski kažipot (Weinbauers Berater),

navodilo kako se zopet nasadijo vinogradi in kako se morajo obdelovati (knjiga ima 35 podob) Izadjetelj te knjige je

JANEZ BELLE,

potovalni učitelj deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru ob Dravi.

Knjiga je pisana v slovenskem in nemškem jeziku in velja ena kruna 20 vin. s poštnino vred 1 K 30 h. Že dejstvo, da se je prva izdaja, (in sicer 2000 knjig) v enem letu popolnoma izprodala, jamči za to, da je ta knjiga za vsakega vinorejca velike važnosti Cena jej je samo 30 krajcarjev.

Dobi se v knjigarni **W. Blanke** v Ptiju pa tudi v vseh drugih knjigarnah.

Dobroznana stara trgovina

„pri Gregoritsch-u“ v Makoljah pri Polčanah se s hišo, gospoarskimi poslopji in šestimi torali zemljišča prav ugodnim pogojih proda. Ponudbe naj se pošljajo **Terezija Gregoritsch Lankovitz**. (Lankowitz in Obersteiermark.)

Vsaki dan dvakrat
se dobijo

sveže (frišne)
pivovarske tropine
v pivovarni
Tomaža Götza v Mariboru

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598
glavni trg št. I Ptuj glavni trg št. I
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
priporoča svoje

ure, prstane, verižice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

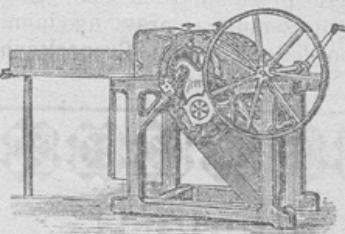
Za vse ure se jamči. Švicarske
žepne ure iz nikelna za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr.
naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila
se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opožarjam še mojo bogato zalogu uhanov in prstanov iz srebra,
zlate in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane
vitále (Göpel)
mlatilnice

z najnovejšimi podlagami
(lagerji), lahko tekoče

alje stroje za rezanico delati, trijerje in
mline za šrot.

upcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo
oznime prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo
poštne prosto in zastonj.

621

Brata Slawitsch

v Ptuju

priporočata izvrstne šivalne stroje
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70 K — h
Singer Medium	90 „ — „
Singer Titania	120 „ — „
Ringschifchen	140 „ — „
Ringschifchen za krojače	180 „ — „

inerva A . . . . . 100 „ — „
inerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „
owe C za krojače in črevljarje . . . 90 „ — „
ylinder Elastik za čevljarje . . . . . 180 „ — „
eli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

643

Kostanje in orehe

upuje po najboljših cenah **Jos. Kasimir**, v Ptuju,
govina s špecerijo, materialnim, in barvanim blagom,
ter deželnimi pridelki.

719

FRANZ SODIA

721

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Ferlach in Unter-Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.

W. Blanke v Ptuji

glavni trg št. 6 | ogerska ulica št. 6
nasproti nemške farne cerkve. | nasproti velike vojašnice.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem,
šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloge
šolskih knjig.

Zaloge
kart.

Vsaki čas velika zaloge vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih vyslovnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisane in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic papirja za zavijanje itd. itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na drobno in na debelo.

Zaloge vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva itd. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po nizkih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom tvrtk, računi, vizitnice, naslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepce, štamplije iz kačuha in kovine.

Koledarji za leto 1903:

Nemška pratika 14 h. Mala slovenska pratika 20 h.
Velika slovenska pratika 24 h. Družinska pratika 24 h.
Pri večjem nakupu mnogo ceneje.

Najbogatejša zaloge katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v tako lepem vezanju in po raznih cenah.

Velika zaloge

slovenskih priovednih knjig

zelo zanimivo in lepo za čitati. Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma preskrbi.

Razglednice

v najfinnejši svetlotiskovni izveršitvi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust,
ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

655

Frane Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vso zanesljivo.
Pogoji so zelo ugodni.

722

Iščeta se dva viničarja in eden majar.

Viničarja naj imata vsaka po štiri delavske moči; majar naj bode tudi oženjen. Vsi ti se sprejmejo pod ugodnimi pogoji in sicer pri grajsčaku

Henriku Malner-ju

v Rospohu (Rossbachj pri Mariboru)

712

Priporočam razun mojega špecerijskega, materialnega in barvnega blaga:

Špeh, zasekani,
slanike (harinke), frišne,
rezance, vsakovrstne,
riž od 10 do 20 kr.,
moko, od 10 do 15 kr.,
kavo kilo od 1 gl. do 1.80 gl.,
sladkor.
spiritus za goreti,
kislino za ocet 80%.

707 Jos. Kasimir v Ptui.

Jos. Gspaltl
Ptuj

Cerkvena ulica štev. 16.
zlatar, srebrar, optiker in urar
priporoča svojo

obilno sortirano zalog

588 v blagohoten obisk.

Vsakovrstna **popravila zlatnine** in **srebrnine**,
optičnega blaga in **ur** se zvršijo hitro in po ceni.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse štev. 18.

2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.

3. Posojila na hipoteke se s 5%, nimi, menična posojila s 5½%, nimi in zastavna posojila proti 5%, nimi obrestmi oddajajo.

4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.

5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamojejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun štev. 807-870 zvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.

6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogenke banke.

7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.

8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

4 pari čevljev
za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno
1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnim
zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en
par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vs
4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se
proti poštnemu povzetju. Zaloga čevljev

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

46

Vsakemu poljedelcu se priporoča „dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino- rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi
in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mle-
karstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 308051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podražnici avst.
ogersk. banke
v Gradeu.

Uradne ure
za poslevanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Trgovina z barvami in ščetinarstvom.

J. Sorko

v Ptiji.

Ungartorgasse 4, nasproti velike kasarne.

Najnižje cene!

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina, lakov, sikitifa, brunolina, laka za polituro, laka za usnje in železo, papirja za fladrati. Prodaja šablon, zlate, srebrne in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva stofe, rute i. t. d.

Ščentinarsko blago.

Priporočam vsakovrstne pinzelne in pripravo za lazuro, krtače, za obleko, krtače za glavo, za čevlje snažiti; konjske krtače iz čiste konjske žinje, krtače za govedo snažiti, gobe za vozove snažiti, gobe za šolarje, pasje biče, gajželnike, vso pleteničarsko blago i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno znižane cene.

Prevzamem tudi vsakovrstna slikarska in barbarska dela.

584

S spoštovanjem

J. Sorko.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptiju.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje iz petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth

inžener in oblastv. aut. mestni stavbni mojster.

523

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

364

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d.

Radi preselitve

proda se takoj lepo posestvo, obstoječe iz dveh zidanih hiš, kovačnice na 4 kurišča, s samokovom (Hammer), takarnico (Drehbank) in vsem orodjem; dalje mlin na tri tečaje z dvema paroma belih in enim parom zmesnih kamnov in stopami ter čistilnim strojem (trijer) z vspenjačo (Aufzug). Poleg mlina je tudi soba in kuhinja. Pri posestvu je okoli 4 orale zemljišča, obstoječega iz njiv, sadonosnikov in vinograda z viničarijo. Vse je v najboljšem stanu in se proda prav po ugodnih pogojih. Kupec naj se blagovolijo oglasiti pri **Janezu Drobežu** v Št. Juriju ob Taboru v Savinski dolini. (716)

Dobro vpeljana gostilna

v živahnem industrijskem kraju na Spodnjem Štajarskem z točenjem žganja in s trafiko se **odda** sposobnemu gostilničarju, V isti hiši se nahaja **prav dobro upeljana kramarija**, katero zamore vzeti gostilničar **v najem**. Prednost ima mesar z delavno družino.

Naslov pove upraništvo „Štajerca“.

715

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba cest in posov, kakor tudi traciranje taistih.

Podzemski dela: (Tiefbauten) kanaliziranje, polaganje cevij, vodovodne stavbe.

Stavbe na površju (Hochbauten) in sicer: vile, hiše in gospodarska poslopja, fabrike in javna poslopja, adaptacije vsake vrste.

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau) obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

Ravnateljstvo.

656

Močen učenec

699

z dobro šolsko izobrazbo se s celo oskrbo spreme v učenje. Karl Rayer, trgovec v Arzlinu pri Vojniku.

Andropogon

postavno zavarovano dokazano najboljše sredstvo za rastenje las.

Zdravniško priporočeno. Uspeh zajamčen. Izdelovanje in glavna razpoljalnica.

P. HERRMANN

v Zg. Pulskavi na Štajerskem (Ober-Pusgau in Steiermark).

Dobiva se v steklenicah po 3 krone tudi pri sledečih firmah: v Ptiju: Brata Slawitsch; v Mariboru: M. Wolfram, J. Martinz, G. Pirhan, A. Pristernik; v Celji: A. Kolenz; v Radgoni: Pontek & Kramberger; v Celovcu: A. Schaffer; v Ljubljani: V. Petrič; v Slov. Gradeu: Bastianschitsch; v Poljčanah: Krautsdorfer; v Konjicah: A. Stepischnig.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnini

Most št. 194 (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . . . " 5.25

Prava srebrna verižica . . . . . " 1.20

Nikelasti budilec . . . . . " 1.75

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstavljeni ter tisoč in tisoč priznali pisem.

Ilustrirani katalog zastonj in poštne prosto. 510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene. Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 34. 537

Carl Hantich

državno izpršani nadlogar, gozdarski zemljemer in oblastveno potrjeni civilni zemljemer v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Redka prilika.

Čudovito po ceni.
400 kosov za 1 gld. 80 kr.

Ena draž. pozlačena 36 ur natančno tekoča lepa anker-ura z kazalom na sekunde, za ketero se jamči tri leta, 1 eleg. verižica za gospode, 1 pravi srebrni prstan za gospode ali dame z žlahtnim kamnom, v ognju pozlačen, 1 par pravih srebernih uhanov, oboje ces. kr. puncirano, 1 fin nastavek za smodke z bernstajnom, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, patentovana zapona 3%, zlata, 1 f žepni nožič, 1 usnjata mošnja, 1 prakt. žepno toiletno zrcalo z etujem, 1 ff žepni timniki, 1 prijetno dišeče toiletno milo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 36 komadov kin. čudežnih evelic 3 kom. čudovitih prekovanj, ki vzbujajo smeh in še 300 različnih predmetov, ki se v hiši potrebujejo. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna naprej poslje samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, KrakaW, F. Risiko izključen. Za neugojajoče se vrne denar.

Črevljjarjem Priporočava fini žamet (Schuhamt), lastin in vse kar rabi čevljlar za izdelovanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obuvala. Cena jako nizka, blago dobro.

Brata Slawitsch, Ptuj.